

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16632/2024
29.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца Основног јавног тужилаштва у Лесковцу, против туженог АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Душан Гашић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 143/2024 од 16.04.2024. године, у седници одржаној 29.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 143/2024 од 16.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 143/2024 од 16.04.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П2 272/22 од 29.01.2024. године, којом је усвојен тужбени захтев, утврђено да је тужени вршио насиље у породици према својој супрузи ББ вређањем, дрским, безобзирним и злонамерним понашањем, према туженом је одређена мера заштите од насиља у породици којом му је забрањено даље узнемиравање супруге ББ, и одређено је да ће мера заштите од насиља у породици трајати годину дана од дана пријема писаног отправака пресуде, с тим што се може продужавати све док не престану разлози због којих је мера одређена и одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), у вези члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005...6/2015), Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, супруга туженог ББ је 18.06.2021. године Полицијској управи Лесковац пријавила да је њен супруг, овде тужени, док се налазила код родитеља у ... због смртног случаја, око 11,30 часова позвао телефоном и над њом вршио психичко насиље, тако што јој је говорио да није смела да дође у ..., да није тачно да има смртни случај и да мора до 14 часова да се врати у ..., а да ће у супротном он морати да примени силу, да дође код ње и да интервенише. Због наведеног ПУ Лесковац је донела наређење од 18.06.2021. године којим је према туженом изречена хитна мера - привремена забрана да контактира жртву насиља ББ да јој прилази у трајању од 48 часова, која је решењем Основног суда у Лесковцу Нп 395/2021 од 19.06.2021. године продужена за још 30 дана. Тужени и његова супруга имају једно малолетно дете, сина ВВ и у току је поступак за развод брака и вршење родитељског права, а супруга туженог се одселила код својих родитеља у Према мишљењу Центра за социјални рад у Јагодини изрицање мере заштите од насиља у породици не би било сврсисходно, јер би само продубило родитељски конфликт и створило могућност за отежано остваривање контакта родитеља са малолетним дететом, док је према мишљењу Центра за социјални рад у Лесковцу целисходно да се туженом изрекне мера заштите од насиља у породици- забрана даљег узнемиравања члана породице ББ, јер и даље постоји ризик да се насиље може поновити, с обзиром да постоји висококонфликтни однос бивших супружника који су још увек у поступку бракоразводне парнице и поверавања малолетног детета, као и због израженог страха жртве насиља ББ за своју безбедност.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право из одредби чл. 197. и 198. Породичног закона и након што су утврдили да је тужени вршио насиље у породици према својој супрузи ББ вређањем, дрским, безобзирним и злонамерним понашањем, оценили да је према туженом оправдано одређивање мере заштите од насиља у породици – забрана даљег узнемиравања члана породице ББ, на период од годину дана који је оцењен као довољан да би се постигла сврха одређивања те мере, уз могућност њеног продужења.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Чланом 197. став 1. Породичног закона прописано је да је насиље у породици понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице, а насиљем у породици у смислу става 2. тач. 6. овог члана, сматра се нарочито вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. Уколико суд утврди да постоји насиље у породици, овлашћен је, да у смислу члана 198. Породичног закона, одреди једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице, које су одређене таксативно, по систему енумерације, тако да суд није овлашћен да одреди било коју другу меру.

Законска дефиниција насиља у породици омогућава свеобухватну заштиту, спречавање и сузбијање насиља у породици и обухвата све могуће видове испољавања насиља тј. свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање којим се угрожавају основне вредности људског бића – његов телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Овако широко дефинисање појма насиља у породици је неопходно како би се омогућила правовремена реакција институције система на насиље у породици, тј.

одређивање мере заштите од насиља у породици док оно још увек није попримило теже облике, јер се тиме може прекинути процес ескалације насиља. Сви видови насиља према члану породице у породици, између осталог вређање, дрскост, безобзирност и злонамерност су компоненте насиља у породици, његова суштинска обележја, која га јасно разликују од дозвољеног понашања. Ови појмови представљају типичне правне стандарде, чију садржину суд треба да попуни својим судом вредности. Да би критеријуми за конкретизацију ових правних стандарда довели до адекватне и првовремене реакције на насиље у циљу његовог спречавања, неопходно је да суд покаже „нулту толеранцију“ на насиље, што подразумева да се свако понашање које одступа од стандарда „нормалног“ опхођења и комуникације са члановима породице квалификује као насиље у породици.

Мере заштите од насиља у породици се изричу због већ испољеног насиља. Извршено породично насиље, без обзира на интензитет и облик испољавања, довољан је разлог за изрицање мера породично правне заштите, при чему треба имати у виду да породично насиље, по правилу, има узлазну линију у виду облика испољавања и последица које изазива, због чега је неопходно изрицање мера заштите онда када насиље још увек није попримило теже облике. Сврха заштитних породично правних мера јесте да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују и подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља. Која мера заштите ће се изрећи зависи од конкретне радње која представља насиље у породици, опасности која се том радњом изазива, узнемирености члана породице за тако предузете радње, његове угрожености, као и процене степена опасности од поновљеног насиља.

Тужени је према утврђеном чињеничном стању 18.06.2021. године позвао телефоном тужилу и претио јој и на тај начин вршењем насиља односно вређањем, дрским, безобзирним и злонамерним понашањем угрозио спокојство и душевно стање члана своје породице, супруге ББ. Код таквог стања ствари, супротно наводима ревизије, и по оцени Врховног суда су се у понашању туженог стекли елементи насиља у породици, па је због опасности од даљег продубљивања конфликта и ризика од ескалације насиља оправдано одређивање мере заштите од насиља у породици- забрана даљег узнемиравања члана породице ББ, како је то проценио и Центар за социјални рад у Лесковцу, будући да због висококонфликтног односа бивших супружника и даље постоји ризик да се насиље може поновити, као и због израженог страха жртве насиља ББ за своју безбедност. И по оцени Врховног суда овом заштитном мером као најблажом мером заштите од насиља у породици је могуће постићи сврху заштитних породично правних мера, у циљу обезбеђивања супрузи туженог мира, спокоја, безбедности и живота без страха од даљег насиља. Период од годину дана трајања изречене мере је довољан да би се постигла сврха одређивања те мере, с тим да се она може продужити док не престану разлози због којих је одређена.

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде. Одлука о тужбеном захтеву је донета правилном применом материјалног права, за коју су дати довољни и јасни разлози, које у свему као правилне прихвата и овај суд. У ревизији се понављају наводи који су истицани у жалби против првостепене пресуде, а другостепени суд је у образложењу побијане пресуде оценио све жалбене наводе туженог којима је с позивом на оцену доказа и

погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање оспоравао правилност првостепене пресуде, али је и по оцени Врховног суда дао правилне разлоге које је узео у обзир, а који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић